

ข่าวแจก : Strong ไปกับ สคร.4

ตอน รวมพลัง ยุติ วัณโรค

"รู้เร็ว รักษาหาย ไม่แพร่กระจาย"

กรมควบคุมโรค

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี

<http://odpc4.ddc.moph.go.th>

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดสระบุรี (สคร.4 สระบุรี) เชิญชวนประชาชนร่วมรณรงค์ "วันวัณโรคสากล" ปี 2560 ในหัวข้อ "รวมพลัง ยุติ วัณโรค" ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายเร่งดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาวัณโรค โดยในปีนี้ตั้งเป้าตรวจคัดกรองและค้นหาผู้ป่วยวัณโรคในผู้ต้องขังให้มากกว่า 284,000 คน จากเรือนจำทั่วประเทศ 143 แห่ง และดำเนินการเข้มข้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป้าหมายให้เมืองไทยปลอดวัณโรค ภายในปี พ.ศ. 2578

สหพันธ์องค์กรต่อต้านวัณโรคและโรคปอดนานาชาติ ได้กำหนดให้วันที่ 24 มีนาคมของทุกปี เป็นวันวัณโรคสากล (World TB Day) และกำหนดหัวข้อรณรงค์ คือ "Unite to End TB" ภาษาไทย คือ "รวมพลัง ยุติ วัณโรค" คือการร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อจะยุติปัญหาวัณโรค ซึ่งปัจจุบันวัณโรคยังคงเป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขของไทย และประมาณการณ่ว่าจะมีผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ 117,000 รายต่อปี เสียชีวิตกว่า 12,000 รายต่อปี และวัณโรคต้องยาหลายขนานอาจมากถึง 4,700 ราย อัตราการลดโรคในระยะ 15 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2543-2558) เฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี ปัจจุบันการค้นหาและเข้าถึงการรักษาประมาณร้อยละ 56 ของจำนวนผู้ป่วยที่ประมาณการณ

จากสถานการณ์ผู้ป่วยวัณโรคในพื้นที่รับผิดชอบของสคร.4 สระบุรี ปี พ.ศ.2559 ข้อมูลจากผู้รับผิดชอบแผนงานป้องกันควบคุมวัณโรค พบว่า ในภาพรวมสคร.4 สระบุรี พบอัตราป่วย 99.66 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดที่พบอัตราป่วยวัณโรคสูงที่สุด คือ จังหวัดนนทบุรี พบอัตราป่วย 129.81 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดสระบุรี 115.60 ต่อประชากรแสนคน นครนายก 112.21 ต่อประชากรแสนคน ลพบุรี 109.25 ต่อประชากรแสนคน สิงห์บุรี 101.69 ต่อประชากรแสนคน อ่างทอง 100.39 ต่อประชากรแสนคน ปทุมธานี 87.75 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 85.95 ต่อประชากรแสนคน

วัณโรคเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย สามารถเป็นได้กับอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย เช่น ปอด ลำไส้ ไต กระดูก ผิวหนัง ต่อมน้ำเหลือง และเยื่อหุ้มสมอง แต่ที่พบบ่อยและเป็นปัญหามากในปัจจุบัน คือ วัณโรคปอด เชื้อวัณโรคติดต่อทางการหายใจ โดยการพูด คอย ไอ จาม ซึ่งเชื้อจะอยู่ในเสมหะของผู้ป่วย แต่มีเพียงร้อยละ 10 ของผู้ที่ได้ติดเชื้อวัณโรคเท่านั้นที่จะป่วยเป็นวัณโรค เนื่องจากร่างกายมีกลไกหลายอย่างที่ต่อสู้และป้องกันเชื้อวัณโรค บุคคลที่เสี่ยงจึงเป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ ได้แก่ ผู้ป่วยโรคเอดส์ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคตับ โรคไต ผู้ที่รับประทานยากดภูมิคุ้มกันนานๆ เช่น ยากลุ่มสเตียรอยด์ ผู้ที่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา ใช้สารเสพติด รวมถึงผู้ที่อยู่ร่วมกับผู้ป่วยวัณโรคที่ยังไม่ได้รับการรักษา และผู้ดูแลผู้ป่วยวัณโรค อาการที่เด่นชัดของวัณโรคปอดคือ ไอติดต่อกันเกิน 2 สัปดาห์ อาการอื่นๆที่อาจพบได้แก่ ไอแห้งๆ หรือไอมีเสมหะ หรือไอมีเสมหะปนเลือด มีไข้ต่ำๆ ตอนบ่าย หรือตอนค่ำ เบื่ออาหาร น้ำหนักลด อ่อนเพลีย เหงื่อออกตอนกลางคืน เจ็บหน้าอก แต่วัณโรคสามารถรักษาให้หายขาดได้ หากกินยาครบทุกเม็ด ทุกมื้อ และต่อเนื่อง 6-8 เดือน แต่หากรักษาไม่ถูกต้อง ขาดยา หรือกินยาไม่ต่อเนื่อง จะทำให้เชื้อวัณโรคต้องยา ทำให้ยากต่อการรักษา และอาจแพร่เชื้อวัณโรคต่อยาผู้อื่นได้ ผู้ป่วยเอดส์มีโอกาสเป็นวัณโรครวดเร็วและรุนแรงกว่าคนปกติ เนื่องจากภูมิคุ้มกันในร่างกายบกพร่อง แต่สามารถรักษาโรคร่วมกันได้ เพื่อสุขภาพที่ดีขึ้น

ประชาชนสามารถป้องกันตนเองได้โดยรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เช่น ออกกำลังกาย กินอาหารให้ครบ 5 หมู่ หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยวัณโรค หากมีอาการไอ จาม ให้สวมหน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่น ถ้ามีผู้ป่วยวัณโรคอยู่ในบ้าน ควรให้กินยาครบถ้วนสม่ำเสมอทุกวัน ตรวจร่างกาย โดยการเอกซเรย์ปอดอย่างน้อยปีละครั้ง หากมีอาการสงสัยว่าจะเป็นวัณโรค ควรรีบไปพบแพทย์ เพื่อรับการตรวจโดยการเอกซเรย์ปอด และตรวจเสมหะทันที กลุ่มเสี่ยงที่ควรไปตรวจหาเชื้อวัณโรค ได้แก่ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคปอดเรื้อรัง ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ และผู้สูงอายุ ผู้ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยง เช่น ผู้ต้องขังในเรือนจำ ค่ายอพยพ และผู้ที่อาศัยในชุมชนแออัด สามารถไปตรวจหาเชื้อวัณโรคได้ที่หน่วยบริการสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลใกล้บ้าน และหากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน่วยบริการสาธารณสุขหรือโทรสายด่วนกรมควบคุมโรค 1422...

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

Facebook : <https://www.facebook.com/dpc4saraburi>